

Kahdeksan vuodenajan koti

Leader Pohjoisin Lappi ry

LEADER

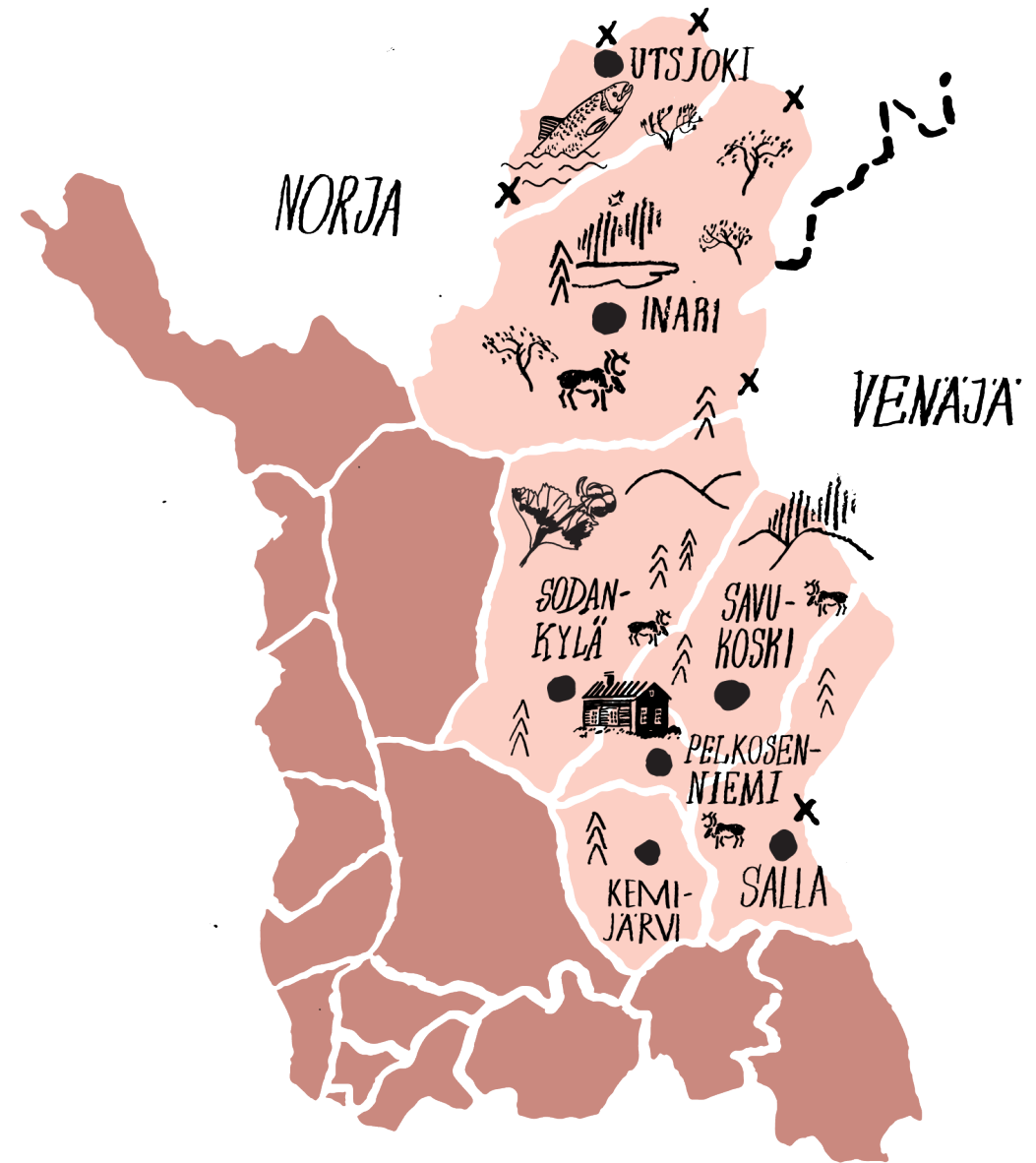
Pohjoisin Lappi

Euroopan unionin
osarahoittama

Leader Pohjoisin Lappi

- Toimii Inarin, Utsjoen, Sodankylän, Savukosken, Sallan, Pelkosenniemen ja Kemijärven alueella
- Maaseudun kehittämissyhdistys, jonka päätehtävänä on maaseudun elinvoiman lisääminen
- Tukee Kahdeksan vuoden ajan koti -strategian painopisteiden mukaisia kehittämis- ja investointihankkeita
- Yhdistyksen hallitus koostuu kolmikantaperiaatteen mukaisesti yhdistys, kunta ja yksityisistä edustajista.

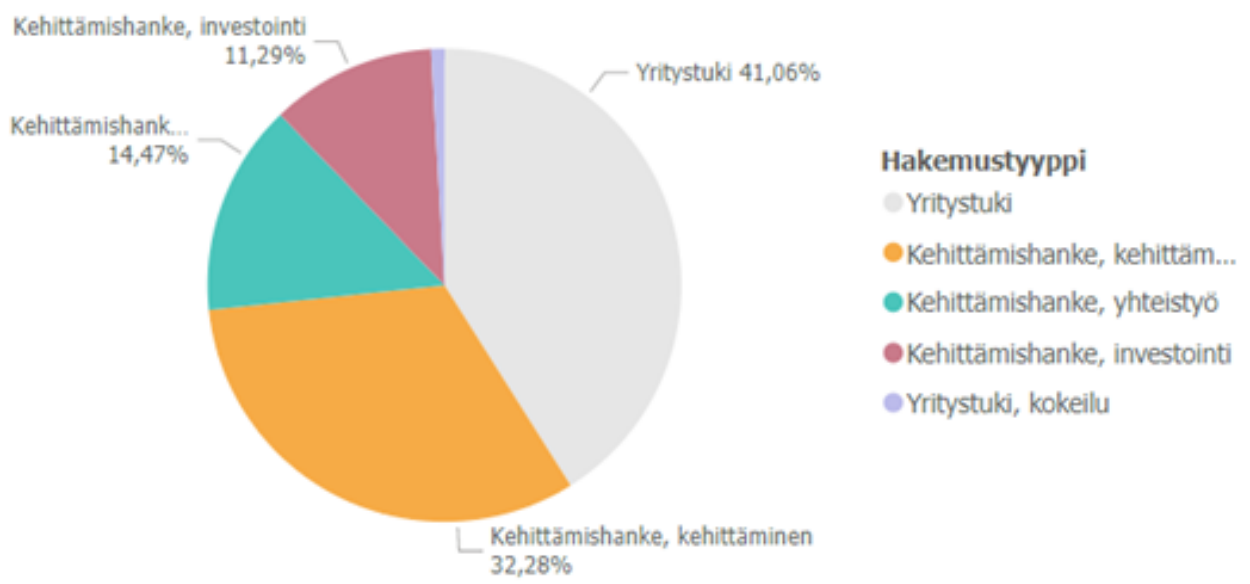

Leader Pohjoisin Lappi ry:n rahoittamat kehittämishankkeet ja yritystuet Utsjoella vuosina 2014 - 2022

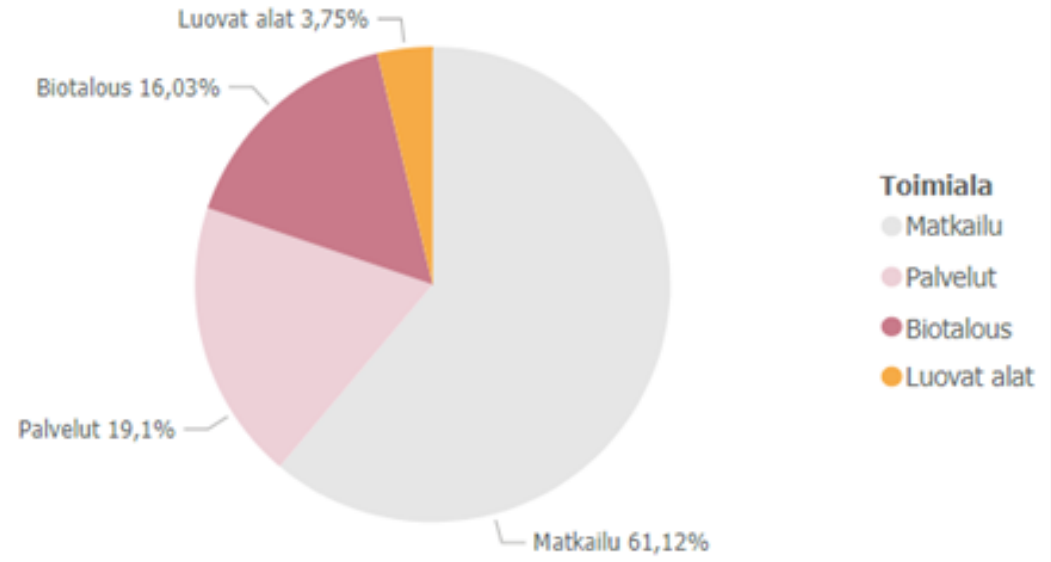
35
Hanketta yhteensä

1,10 milj.
€ julkista tukea yhteensä

Julkisen tuen jakautuminen hanketyypeittäin

Yritystuet toimialoittain

Kehittämisen kolme painopistettä ja keinot

PAINO- PISTEET

Kahdeksan vuodenajan kylä

Juureva pohjoinen kulttuuri

Pohjoiset elinkeinot

Osallisuus, yhteistyö ja verkostot -keino vahvistaa asukkaiden osallisuutta yhteisöissä sekä paikallisessa kehittämisessä. Monialainen yhteistyö opettaa uutta ja auttaa käyttämään resursseja entistä tehokkaammin. Yhteistyötä lisätään paikallisesti, kansainvälisesti ja toimialarajoja ylittävästi ja verkostoja luodaan eri teemojen ympärille.

Ikäihmiset, lapset ja nuoret -keinolla edistetään näiden ikäryhmien palveluita, viihtyvyyttä ja osallistumismahdollisuuksia. He ovat alueelle voimavara ja heidän tarpeidensa huomiominen tukee elinvoimaisuutta. Sukupolvien välinen oppiminen luo jatkuvuutta ja vahvistaa kotiseutuidentiteettiä.

Tieto, osaaminen ja digitalisaatio -keino lisää tutkimustiedon, perinnetiedon ja digitaalisten ratkaisujen hyödyntämistä kehittämistyössä ja varautumisessa muuttuvaan ympäristöön. Digitaaliset ratkaisut lisäävät arjen turvaa ja palvelutarjontaa, auttavat kulttuuria säilymään sekä luovat yritystoiminnan mahdollisuuksia. Hiljainen tieto, asiantuntijuus ja uuden oppiminen otetaan käyttöön ongelmien ratkaisussa.

Luonnon monimuotoisuus ja kestävät ratkaisut -keinoon avulla ennakoidaan, varaudutaan ja sopeudutaan ympäristön muutoksiin. Pohjoisen luonnon kannalta tärkeitä ympäristötekoja ja -tietoisuutta lisätään, ja hiiliviisaita sekä resurssitehokkaita ratkaisuja etsitään aktiivisesti. Paikallinen luontosuhde tukee kestävästä elämästä ja yrittämisestä.

KEINOT

Pohjoiset elinkeinot

Tavoite: Luontoon, luovuuteen ja paikallisuuteen pohjautuvat elinkeinot voimistuvat verkostoilla ja kestäväillä ratkaisuilla. Nuoret yrittäjät ja innovatiivisuus takaavat jatkuvuuden.

Keinot:

- Osallisuus, yhteistyö ja verkostot:
Verkostot ja yhteistyö synnyttävät innovaatioita
- Ikäihmiset, lapset ja nuoret:
Elinkeinoilla on jatkuvuutta
- Tieto, osaaminen ja digitalisaatio:
Tiedolla ja digiratkaisuilla kannattavuutta ja sopeutumiskykyä
- Luonnon monimuotoisuus ja kestävät ratkaisut:
Elinkeinot kehittyvät kestävästi ilmastonmuutokseen sopeutuen

Pohjoiset elinkeinot

Tuettavat toimialat

- Lähipalvelut, jotka tukevat alueella asumisen mahdollisuuksia tai vastaavat tarpeisiin, jotka on hankittu aiemmin alueen ulkopuolelta
- Biotalous, uusiutuviin luonnonvaroihin pohjautuva paikallinen energiantuotanto, lähiruoka, porotalous, maa- ja metsätalous ja luonnontuoteala
- Luovat alat
- Matkailu, joka pohjautuu paikallisiin resursseihin
- Muut toimialat, kun yrittäjä on alle 36-vuotias

Mikä on hanke?

- Aiheeltaan ja kestoaltaan rajattu tehtävä, joka lähtee paikallisesta tarpeesta ja/tai paikallisilta toteuttajilta.
- Tavoitteena on jonkin todetun ongelman ratkaiseminen tai idean kehittäminen käytännön toiminnaksi.
- Tietyt tavoitteet ja määrätty toiminta-aika sekä oma budjettinsa.
- Tuloksena syntyy jotakin uutta, jota ei olisi syntynyt ilman hanketta.
- Toiminta on kehittämistä, ei hakijan tavanomaista tai lakisääteistä toimintaa taikka korvausinvestointi

”Tavoite ilman suunnitelmaa on unelma”

Pohjoiset elinkeinot, näitä tuemme

- Tukea kohdennetaan erityisesti alkaville ja mikroyrityksille ja vastaavan kokoisille monialaisille maatilayrityksille (pääsääntöisesti enintään 5htv)
- Yritysmuodolla ei ole väliä ja tukea voi hakea myös ilman y-tunnusta yrittäjyyskokeiluun ja omistajanvaihdokseen.
- Hankekoko investointihankkeessa enintään 100 000€.
- Tuen hakija sijaitsee tukikelpoisella maaseutualueella
- Hakijalla tulee olla taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa hanke
- Liiketoiminta-/kehittämissuunnitelman tulee olla toteuttamiskelpoinen ja yritystoiminta arvioidaan kannattavaksi ja tavoitteelliseksi.
- Kilpailutilanne ei saa vääristyä tuen myötä (esim. oma asiakashankinta)

Leader-rahoitukset yrityksille

Yritystoiminnan käynnistysavustus Asiantuntijapalvelut käynnistämiseen, Toteutettavuusselvitykset Kaluste- ja pienhankinnat, tietojärjestelmät, perustamiskustannukset	Yrittämisen kokeilu, 2 500 €
	Maatalouden kokeilu, 2 500 € / 5 000 € / 7 500 €
	Omistajanvaihdoksen suunnittelu, 5 000 €
	Osa-aikainen yrittäminen, 5 000 €
	Päätoiminen yrittäminen, 7 500 €
Yritystoiminnan kehittämisavustus Asiantuntijapalvelut, selvitykset → innovointi, tuotekehitys, kilpailukyky	Yritystoiminnan suunnittelu, 1 000 €
	Yritystoiminnan aloittaminen, 2 000 €
	Yritystoiminnan kehittäminen, 3 000 €
Yrityksen investointituki	Osa-aikaisille ja päätoimisille yrittäjille
	40 % tuki 5 000 € – 100 000 € kustannuksiin

Leader-rahoitukset yrityksille

Tuki uuden yritystoiminnan kokeiluun

- Myönnetään henkilölle ilman y-tunnusta
- Kokeilun kesto enintään 4 kuukautta
- Työttömille, palkansaajille, opiskelijoille, nuorille jne.
- Voidaan myöntää samalle hakijalle yhden kerran kaudella 2023-2027
- Tukea voidaan käyttää toimitilojen ja laitteiden vuokriin, aineisiin ja tarvikkeisiin, käyttömaksuihin, matkoihin sekä koulutuksen, valmennuksen, asiantuntijaosaamisen ja tiedon hankkimiseen ostettavina palveluina.
- Tavoitteena selvittää esimerkiksi:
 - Onko minusta yrittäjäksi?
 - Riittävätkö tietoni/taitoni?
 - Onko palveluilleni/tuotteilleni kysyntää/markkinoita?
 - Onko toimiiko suunniteltu tapa myydä käytännössä?
 - Onko suunniteltu tuotantotapa toimiva?

Yrittämisen kokeilu, 2 500 €

Maatalouden kokeilu, 2 500 € / 5 000 € / 7 500 €

Omistajanvaihdoksen suunnittelu, 5 000 €

Osa-aikainen yrittäminen, 5 000 €

Päätoiminen yrittäminen, 7 500 €

Yritystoiminnan suunnittelu, 1 000 €

Yritystoiminnan aloittaminen, 2 000 €

Yritystoiminnan kehittäminen, 3 000 €

Osa-aikaisille ja päätoimisille yrittäjille

40 % tuki 5 000 € – 100 000 € kustannuksiin

Leader-rahoitukset yrityksille

Maatalouden kokeilutuki

- Uusien tuotantomenetelmien, tuotteiden, markkinakanavien ym. pienimuotoiseen **kokeiluun** alkutuotannossa
- Ensimmäistä kertaa kokeiltavaan toimintaan tai olemassa olevalle yritykselle monipuolistamaan toimintaa
- Kokeilun kesto max 3 vuotta
- Toimiin, joihin varsinaisia maatalouden tukia ei myönnetä
- Kokeilun päämääränä on tuottaa kehitettävään ideaan (esim. tuote, tuotantotapa, toimintamalli) liittyvää merkittävää uutta tietoa
- Kokeilu voi ja saa epäonnistua
- Tuen voi käyttää toimitilojen ja laitteiden vuokriin, aineisiin ja tarvikkeisiin, käyttömaksuihin, matkoihin sekä koulutuksen, valmennuksen, asiantuntijaosaamisen ja tiedon hankkimiseen ostettavina palveluina.
- Myös pienhankinnat, jotka kestävät kokeilun ajan
- Voit kokeilla esim. uusia kasveja, viljelymenetelmiä, tuotantotapoja kotieläintuotannossa, myyntikanavia tai työmenetelmiä

Yrittämisen kokeilu, 2 500 €

Maatalouden kokeilu, 2 500 € / 5 000 € / 7 500 €

Omistajanvaihdoksen suunnittelu, 5 000 €

Osa-aikainen yrittäminen, 5 000 €

Päätoiminen yrittäminen, 7 500 €

Yritystoiminnan suunnittelu, 1 000 €

Yritystoiminnan aloittaminen, 2 000 €

Yritystoiminnan kehittäminen, 3 000 €

Osa-aikaisille ja päätoimisille yrittäjille

40 % tuki 5 000 € – 100 000 € kustannuksiin

Leader-rahoitukset yrityksille

Omistajan vaihdoksella yrittäjäksi

- Ostettava yritys sijaitsee ydin- tai harvaan asutulla maaseudulla
- Hakija voi tulla harvaan asutun tai ydinmaaseudun ulkopuolelta
- Hakija henkilö ilman y-tunnusta tai mikroyritys
- Tuki myönnetään ostoa suunnittelevalle asiantuntijapalveluiden hankintaan (esim. juridinen apu)
- Voidaan myöntää samalle hakijalle yhden kerran kaudella 2023-2027
- Yrityskaupan ei välttämättä tarvitse toteutua hankeaikana

Yrittämisen kokeilu, 2 500 €

Maatalouden kokeilu, 2 500 € / 5 000 € / 7 500 €

Omistajanvaihdoksen suunnittelu, 5 000 €

Osa-aikainen yrittäminen, 5 000 €

Päätoiminen yrittäminen, 7 500 €

Yritystoiminnan suunnittelu, 1 000 €

Yritystoiminnan aloittaminen, 2 000 €

Yritystoiminnan kehittäminen, 3 000 €

Osa-aikaisille ja päätoimisille yrittäjille

40 % tuki 5 000 € – 100 000 € kustannuksiin

Leader-rahoitukset yrityksille

Yritystoiminnan käynnistämiseen (osa-aikainen tai päätoiminen)

- Hakijalla oltava y-tunnus
- Päätoimisella oltava myös YEL-vakuutus ja valmis LTS
- Tukea voidaan käyttää koulutuksen, valmennuksen, asiantuntijaosaamisen ja tiedon hankkimiseen ostettavina palveluina sekä toimitilojen ja laitteiden vuokriin, aineisiin ja tarvikkeisiin, käyttömaksuihin ja matkoihin. Tukea voidaan käyttää lisäksi pienhankintoihin.

Yrittämisen kokeilu, 2 500 €
Maatalouden kokeilu, 2 500 € / 5 000 € / 7 500 €
Omistajanvaihdoksen suunnittelu, 5 000 €
Osa-aikainen yrittäminen, 5 000 €
Päätoiminen yrittäminen, 7 500 €

Yritystoiminnan suunnittelu, 1 000 €
Yritystoiminnan aloittaminen, 2 000 €
Yritystoiminnan kehittäminen, 3 000 €

Osa-aikaisille ja päätoimisille yrittäjille 40 % tuki 5 000 € – 100 000 € kustannuksiin
--

Leader-rahoitukset yrityksille

Yritystoiminnan suunnittelu

- Hakijan tulee olla luonnollinen henkilö, jolla ei ole tukea haettaessa tai myönnettäessä yritystunnusta
- Tukea voidaan käyttää uuden yritystoiminnan aloittamisen suunnitteluun ostettaviin palveluihin.
- Suunnittelulla tarkoitetaan ulkopuolisen asiantuntijan avulla tapahtuvaa yritystoiminnan edellytysten selvittämistä ja liikeidean kehittämistä.
- Tukea voidaan myöntää samalle tuen hakijalle kerran rahoituskauden aikana.

Yrittämisen kokeilu, 2 500 €

Maatalouden kokeilu, 2 500 € / 5 000 € / 7 500 €

Omistajanvaihdoksen suunnittelu, 5 000 €

Osa-aikainen yrittäminen, 5 000 €

Päätoiminen yrittäminen, 7 500 €

Yritystoiminnan suunnittelu, 1 000 €

Yritystoiminnan aloittaminen, 2 000 €

Yritystoiminnan kehittäminen, 3 000 €

Osa-aikaisille ja päätoimisille yrittäjille

40 % tuki 5 000 € – 100 000 € kustannuksiin

Leader-rahoitukset yrityksille

Yritystoiminnan kehittämisen valmistelu

- Tukea voidaan käyttää aloittavan tai toimivan yrityksen kehittämistoimenpiteiden valmisteluun ostettaviin palveluihin.
- Valmistelulla tarkoitetaan ulkopuolisen asiantuntijan avulla tapahtuvaa liiketoimintasuunnitelman ja kehittämissuunnitelman laatimista sekä avustusten ja muun rahoituksen hakemisen edellytysten selvittämistä.
- Tukea voidaan myöntää samalle tuen hakijalle kerran rahoituskauden aikana

Yrittämisen kokeilu, 2 500 €
Maatalouden kokeilu, 2 500 € / 5 000 € / 7 500 €
Omistajanvaihdoksen suunnittelu, 5 000 €
Osa-aikainen yrittäminen, 5 000 €
Päätoiminen yrittäminen, 7 500 €
Yritystoiminnan suunnittelu, 1 000 €
Yritystoiminnan aloittaminen, 2 000 €
Yritystoiminnan kehittäminen, 3 000 €
Osa-aikaisille ja päätoimisille yrittäjille 40 % tuki 5 000 € – 100 000 € kustannuksiin

Leader-rahoitukset yrityksille

Vakiintuneen yritystoiminnan tuki

- Hakijalla tulee tukea haettaessa olla yritystunnus.
- Tukea voidaan myöntää yritystoiminnan kehittämiseen.
- Tukea voidaan käyttää yrityksen ulkopuolelta hankittaviin kehittämis- ja asiantuntijapalveluihin, aineisiin ja tarvikkeisiin, matkoihin ja vuokriin.
- Tukea voidaan myöntää samalle tuen saajalle enintään kolme kertaa rahoituskauden aikana.
- Vakiintuneella yritystoiminnalla tarkoitettaisiin yritystoimintaa, jota on harjoitettu päätoimisesti tai osa-aikaisesti vähintään yhden tilikauden ajan.

Yrittämisen kokeilu, 2 500 €

Maatalouden kokeilu, 2 500 € / 5 000 € / 7 500 €

Omistajanvaihdoksen suunnittelu, 5 000 €

Osa-aikainen yrittäminen, 5 000 €

Päätoiminen yrittäminen, 7 500 €

Yritystoiminnan suunnittelu, 1 000 €

Yritystoiminnan aloittaminen, 2 000 €

Yritystoiminnan kehittäminen, 3 000 €

Osa-aikaisille ja päätoimisille yrittäjille

40 % tuki 5 000 € – 100 000 € kustannuksiin

Leader-rahoitukset yrityksille

Investointituki

- Tuki 40 %
- Osa-aikaiselle yritykselle hankekoko pienempi
- Yritystä käynnistettäessä tai toimintansa vakiinnuttaneelle yritykselle
- Aineelliset investoinnit
 - Rakennuksen hankinta (maapohjineen)
 - Rakentaminen
 - Koneet ja kalusto
- Aineettomat investoinnit
 - Patentit
 - Valmistusoikeudet
 - Tietokoneohjelmistot
 - Muu aineeton käyttöomaisuus
- Energiainvestoinneissa 30 % tuki –Uusi tukimuoto

Yrittämisen kokeilu, 2 500 €

Maatalouden kokeilu, 2 500 € / 5 000 € / 7 500 €

Omistajanvaihdoksen suunnittelu, 5 000 €

Osa-aikainen yrittäminen, 5 000 €

Päätoiminen yrittäminen, 7 500 €

Yritystoiminnan suunnittelu, 1 000 €

Yritystoiminnan aloittaminen, 2 000 €

Yritystoiminnan kehittäminen, 3 000 €

Osa-aikaisille ja päätoimisille yrittäjille

40 % tuki 5 000 € – 100 000 € kustannuksiin

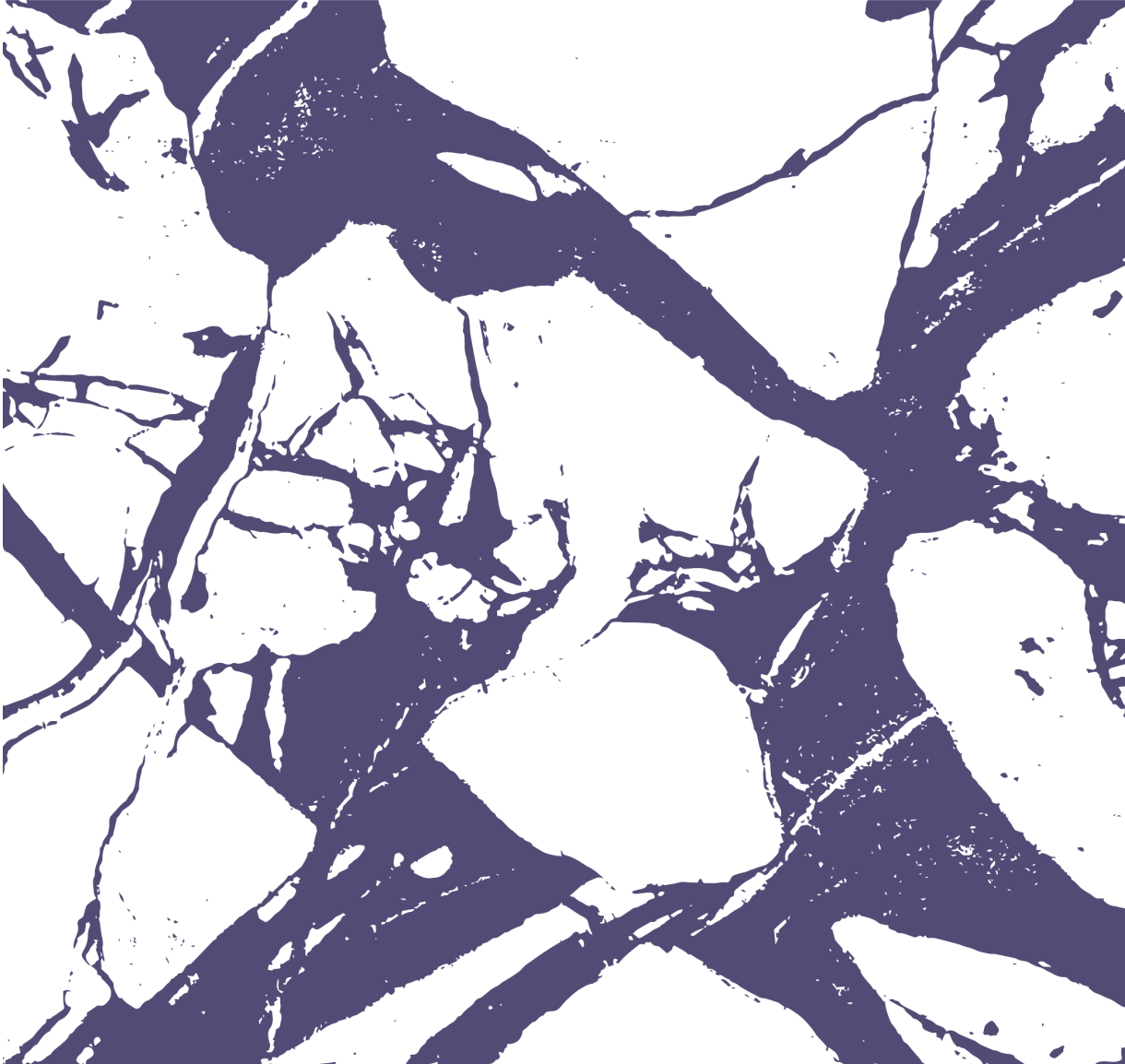
Investointeja koskevat rajoitukset

- 1) eläinten hankinta
- 2) maatalouden alkutuotantoon tarkoitetun traktorin tai muun koneen tai laitteen hankinta
- 3) liikennealan investoinnit
- 4) puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankinta
- 5) käytössä olevan koneen tai laitteen korvaaminen uudella, ellei yritystoimintaa olennaisesti laajenneta tai yrityksen teknologinen taso investoinnin vaikutuksesta merkittävästi parane taikka oteta käyttöön korkeampaan ympäristönsuojelulliseen tasoon johtavia tekniikoita
- 6) toisen yrityksen osakkeiden tai osuuksien taikka liiketoiminnan hankintaan; tukea voidaan kuitenkin myöntää sellaisten kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden hankintaan, jotka oikeuttavat hallitsemaan kehittämistukilain mukaan tukikelpoisessa yritystoiminnassa käytettävää toimitilaa
- 7) investointi, jonka tarkoituksena on ainoastaan toimitilojen tarjoaminen vuokralle
- 8) kiinteistön tai rakennusten hankinta julkisyhteisöltä, ellei kohteen määritely markkinaehtoisesti ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ja hankintaa tehdään markkinaehtoisesti

Yritysryhmä- ja viljelijäryhmähankkeet

- Hankkeen hakijana tulee olla kehittämisorganisaatio.
- Ryhmiin voi kuulua 3–10 mikroyritystä tai maa-, metsä-, tai porotaloutta harjoittavaa yritystä (pääkohderyhmänä alle 5htv työllistävät yritykset). Tukea voidaan myöntää kehittämiseen (kuten ostopalvelut ja palkat). Tukea ei myönnetä investointeihin.
- Tavoitteena on yritysten yhteinen kehittäminen esim. tuotannollisen yhteistyön tai markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen, tuoteperheen suunnittelu tai muu vastaava kehittäminen. Tukea voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena.
- Viljelijäryhmähankkeessa ryhmä maa- ja metsätaloutta harjoittavia yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä, että yrityskohtaisilla kehittämistoimenpiteillä. Hankkeen tavoitteena tulee olla työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen tai muu vastaava kehittäminen.

Huomioitavaa

- Tuissa on vielä auki olevia asioita, jotka tarkentuvat, kun lainsäädäntö valmistuu
- Hankkeita haetaan sähköisen Hyrrä-palvelun kautta. Hakemuksia ei voi vielä jättää! Arvioitu hankkeiden hakuaika viimeistään syksyllä 2023.
- Hanketta ei saa aloittaa, ennen kuin se on vireillä. Ota aina yhteyttä ensin henkilöstöön, kun alat suunnittelemaan hanketta.
- Leaderin hallitus pisteyttää ja valitsee rahoitettavat hankkeet valintakriteerien perusteella, jonka jälkeen ELY-keskus tarkistaa lainmukaisuuden ja tekee viranomaispäätöksen.

Leaderin palvelut yrityksille

Yhdistyksen henkilökunta neuvoo ja auttaa yritystukien hakuprosessissa. Selkeissä hankkeissa henkilöstö voi auttaa myös liiketoimintasuunnitelman ja kannattavuuslaskelmien laadinnassa.

- Senja Lakela-Pyykkönen (Itä-Lappi ja Sodankylä)
- Henna Kontsas (Pohjois-Lappi)

Ytyä yrittäjyyteen –hankkeessa tuetaan alkavia ja toimivia mikroyrityksiä osaamista lisäämällä, sparraamalla ja verkostoyhteistyöllä. Hankkeen avulla luodaan malli Leader-ryhmän, oppilaitosten ja yrittäjien yhteistyönä nuorten yrittäjyyden edistämiseksi. Hanke toteutetaan yhteistyössä REDU Sodankylän ja Kemijärven toimiyksiköiden sekä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa (käynnissä 31.8.2024 saakka)

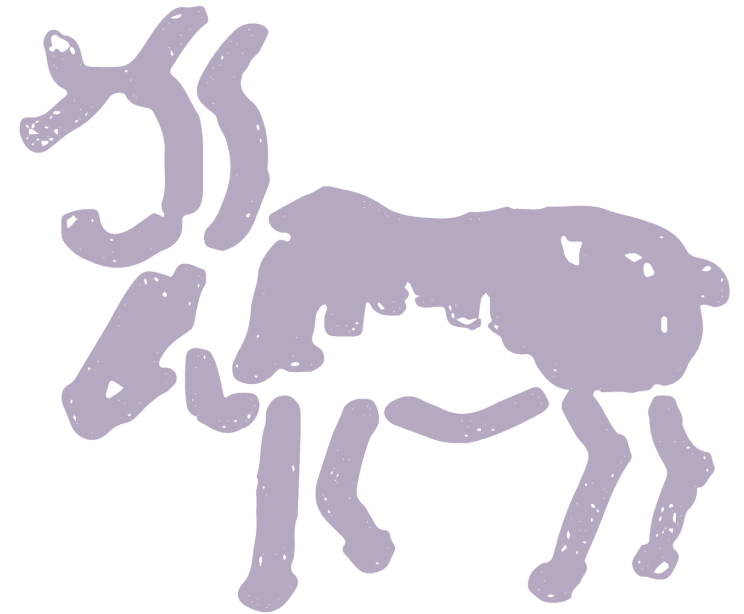
Ytyä yrittäjyyteen –hanke tarjoaa

1. Teemoitettuja infotilaisuuksia

- Tilaisuuksien aiheet valitaan yritysten tarpeiden mukaisesti ja niitä voivat olla esimerkiksi digitaalisuus, ilmastovastuullisuus ja hiilijalanjälki sekä talous, yritys juridiikka, uudistamismahdollisuudet, työhyvinvointi ja muut kohderyhmältä nousevat aiheet.

2. Yritystoiminnan sparraaminen ja yrittäjävalmiuksien parantaminen

- Yrityskohtaista neuvontaa alkavalle tai yritystoimintaa kehittäväälle yritykselle, kesto 1 päivä. Palvelu voi sisältää mm. liikeidean sparraamista, liiketoimintasuunnitelman laadintaa tai päivitystä, kannattavuuslaskentaa, ohjaamista rahoituskanaviin, koulutuksiin tai muihin yrityspalveluihin.

Ollaan yhteyksissä!

Toiminnanjohtaja Henna Kontsas
henna.kontsas@pohjoisinlappi.fi p.040 760 4108

Yrityspalveluneuvoja Senja Lakela-Pyykkönen
senja.lakela-pyykkonen@pohjoisinlappi.fi p.040 129 2706

Hanke- ja maksatusneuvoja Maria Alatalo
maria.alatalo@pohjoisinlappi.fi p. 040 7080 452

Kehittämispäällikkö Annika Kostamo
annika.kostamo@pohjoisinlappi.fi p.040 134 9940

Seuraa meitä somessa!

leaderpohjoisinlappi

Pohjoisin Lappi

**Euroopan unionin
osarahoittama**